

Voorzitter,

Er ligt voor dit nota overleg nog geen kabinetsreactie – dat is jammer daar had ik het graag over gehad. Het was goed geweest om de opvattingen en de voorstellen van het Kabinet te betrekken bij dit debat. Aan de andere kant is het nu wel een goed moment om aan te geven welke uitgangspunten voor ons belangrijk zijn in de strijd tegen de gevolgen van COVID-19.

De huidige crisis heeft ons echt jaren, zo niet tientallen jaren, teruggeworpen in onze mondiale strijd tegen het aanpakken van armoede, verbeteren van de positie van vrouwen, het bieden van economisch perspectief, kortom het aanpakken van grondoorzaken van ongelijkheid, uitzichtloosheid en daarmee migratie.

Gelijktijdig ervaren we hier in Nederland zelf ook een diepe crisis. Waar mondiaal sterke landen zoals Nederland voorheen nog vanuit een relatief zorgeloze positie zwakkeren konden helpen, hebben de sterken het nu ook zwaar en moeten we keihard werken om de Nederlandse samenleving te stutten. Want wanneer winkels omvallen in de eigen straat, wanneer familieleden hun baan verliezen en wanneer gezondheid ook bij ons niet meer gegarandeerd is, wordt van ons actie gevraagd. Daarmee staat dit AIV advies en onze reactie niet op zich zelf. Het moet ook gezien worden in de context van de vele vragen die nu op ons als politiek afkomen.

Maar toch, we zitten in het zelfde schuitje. Strijden we niet voor het eerst in de wereld allemaal samen tegen de zelfde vijand? Zou dat geen saamhorigheid moeten scheppen? Hier kunnen we nog hamsteren in Afrika is het leven van dagloon, is er geen bijstand en is honger dichtbij. In deze crisis moeten we rekening houden met de meest kwetsbaren, ook buiten Nederland. Het CDA voelt ook een verantwoordelijkheid richting Afrika, ook nu!

Corona houdt immers niet op bij de grens- het laat zien hoe we met elkaar verbonden zijn. Gezondheidsstelsels in lage en middeninkomen landen zijn vaak slecht uitgerust als het om ventilators en ic-bedden. In Malawi zijn er 25 ic bedden op 17 miljoen mensen. En we zien dat de reguliere zorg voor bijvoorbeeld ziektes als TBC onder druk staan en dat er 20% extra doden in komende 5 jaar worden verwacht. Als delen in de wereld het alleen niet lukt zullen we de krachten moeten bundelen om het virus te verslaan. (denk aan transport en investeren in vaccin) Anders komt het virus als een boemerang terug, ook bij ons.

Naast het gezondheidseffect is er ook een economisch effect van deze crisis. De impact is groot en de vraag is hoe we de schade beperken. Dus niet, als het kalf verdrongen is, waarbij ook gemaakte investeringen in rook op gaan, maar nu Afrika helpen om erger te voorkomen is Ook voor de lange termijn een betere investering.

Deze discussie wordt door sommigen heel plat gemaakt: Er zou niets naar Afrika moeten, "Eigen volk eerst" Maar dit is een valse tegenstelling; op langere termijn ligt het belang van Afrika en dat van Nederland in elkaars verlengde

Want als we Afrika nu aan het lot overlaten, dan zullen de gevolgen van deze crisis nog lang naslepen. Toename in sterfte, hongersnood en een nieuwe generatie die niet opgroeide met scholing en perspectief. We kunnen de nieuwe toestroom van vluchtelingen haast voorspellen. En nú kunnen we er nog iets aan doen.

Maar ook voor de politici die vooral naar de korte termijn kijken is er een belang om nu iets te

doen. De Nederlandse economische handel is met 27 miljard in Afrika aanzienlijk. En VNO-NCW riep al eerder op om in onze handelsbetrekkingen te investeren. In de toekomst herstellen van keten veel kostbaarder als het al lukt om een opgeheven keten te herstellen.

En daarmee perspectief te bieden in eigen land aan jongeren.

We zijn "penny wise pound foolish" om met de woorden van de voorzitter van de AIV te spreken als we nu niet handelen en cruciale ketens en relaties in stand houden.

Als wij het laten liggen, stapt China graag in de leegte.-

Daarmee hebben we een menselijk, een economisch en een argument om migratie en alles wat daarmee samenhangt in de toekomst te voorkomen.

Voorzitter, Nederland moet niet alleen optrekken in het vinden van een oplossing. Een Europese inzet is cruciaal. Ik hoor graag van de minister, welke inspanning zij hierin gaat plegen.

CDA hamert al langer op een Afrika strategie. Kan de minister ingaan op de oproep van meer dan 30 bedrijven om te komen tot een publiek private afrika coalitie? Verder zou ik graag horen hoe de minister ontwikkelingsbanken zoals de FMO nu extra in staat stelt om levensvatbare bedrijven, met name in de MKB-sector, en micro-financieringsorganisaties te steunen om een domino-effect op verlies van werkgelegenheid tegen te gaan.

Voorzitter, ontwikkelingssamenwerking zit in een lastige situatie. Door de koppeling met het BNI, zal het budget afnemen. Dan heeft nu een aantal zorgwekkende gevolgen. Bovendien laat het AIV advies zien dat er nog een grote opdracht voor ons ziet. Er komt veel op het Kabinet af, de vraagstukken zijn urgent en veelzijdig en elke Euro kan maar een keer worden uitgegeven. Ik hoor graag van de Minister welke oplossingsrichtingen zij ziet om in dit spanningsveld toch onze verantwoordelijkheid als Nederland in de wereld te kunnen nemen.

Want nogmaals vanuit een morele verplichting als vanuit onze eigen belangen belangrijk dat we Afrika in deze crisis helpen.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat minister-president Rutte in de Financial Times aangaf strijd tegen COVID-19 alleen te winnen is als het virus wereldwijd wordt bestreden,

overwegende dat landen over de hele wereld hard zijn geraakt door COVID-19 en dat veel ontwikkelingslanden niet de middelen hebben om het virus te bestrijden en de economische gevolgen op te vangen,

overwegende dat de Kamer met de motie Van der Staaij reeds het kabinet heeft opgeroepen ernaar te streven de bestaande hulp en ondersteuning aan ontwikkelingslanden ook in de huidige omstandigheden te handhaven en waar mogelijk uit te breiden,

overwegende dat de Adviesraad voor Internationale Vraagstukken (AIV) recent adviseerde om vanuit medemenselijkheid én vanuit welbegrepen eigen belang het budget voor

ontwikkelingssamenwerking niet te verlagen en 1 miljard euro beschikbaar te stellen uit de algemene middelen voor het lenigen van de meest acute noden,

overwegende dat het departement Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking helpt om de gevolgen van de pandemie wereldwijd te bestrijden en de Nederlandse handel weer op gang te krijgen,

verzoekt de regering het AIV-advies als leidraad te gebruiken voor zowel de financiering van de wereldwijde aanpak van COVID-19, als voor het opstellen van het budget voor buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking voor de jaren 2020 en 2021, daarbij een oplossing aan te dragen voor het tegengaan van dreigende vergaande bezuinigingen,

en gaat over op de orde van de dag,

Voordewind

Kuik

Bouali